

EKONOMIAREN GARAPEN, JASANGARRITASUN ETA
INGURUMEN SAILA

Ingurumen Jasangarritasuneko Sailburuordetza
Ingurumen Kalitatearen eta Ekonomia Zirkularraren Zuzendaritza

DEPARTAMENTO DE DESARROLLO ECONÓMICO,
SOSTENIBILIDAD Y MEDIO AMBIENTE

Viceconsejería de Sostenibilidad Ambiental
Dirección de Calidad Ambiental y Economía Circular

EBAZPENA, 2021eko urriaren 7koa, Ingurumen Kalitatearen eta Ekonomia Zirkularraren Zuzendariarena, Ordiziako Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren ingurumen-azterketa estrategikoaren irismen-dokumentua ematen duena.

AURREKARIAK

2021eko abuztuaren 4an, Ordiziako Udalak eskabidea aurkeztu zuen Eusko Jaurlaritzako Ingurumen Kalitatearen eta Ekonomia Zirkularraren Zuzendaritzaren aurrean, Ordiziako Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren (aurrerantzean, Plana) ingurumen-azterketa estrategikoaren irismen-dokumentua eman zedin, bat etorrita Euskal Herriko ingurugiroa babesteari buruzko otsailaren 27ko 3/1998 Lege Orokorrarekin eta Ingurumen-ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legearekin.

Eskabidearekin batera zenbait dokumentu erantsi zituen, tartean, Planaren zirriborroa, legeria sektorialean eskatzen den dokumentazioa eta hasierako dokumentu estrategikoa, honako hauetan ezarritako edukiarekin: abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 16. eta 18. artikulua, eta Planen eta programen ebaluazio estrategikoaren prozedura arautzeko urriaren 16ko 211/2012 Dekretuaren 8. artikulua.

Ingurumen-organoak kontsulta-izapidea egin zuen, halaxe zehazten baita abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 19. artikuluan eta urriaren 16ko 211/2012 Dekretuaren 9. artikuluan. Horien emaitza espedientean dago jasota. Era berean, izapidearen hasieraren berri eman zitzaion Ordiziako Udalari.

Halaber, espedientean jasota dagoen dokumentazioa eskuragarri jarri zen Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailaren webgunean, horretan interesa zuen orok aukera izan zezan ingurumen-arloan egoki iritzitako oharrak egiteko.

Indarreko legerian txostenak jasotzeko ezarritako epea igarota, eta jasotako txostenak aztertuta, egiaztatu zen ingurumen-organoak behar beste judizio-elementu bazituela ingurumen-azterlan estrategikoaren irismen-dokumentua egiteko, abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 19. artikulua araber.

ZUZENBIDEKO OINARRIAK

Ingurumen Ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 1. artikuluan xedatutakoaren arabera, lege horren xedea da planen ingurumen-ebaluazioa arautuko duten oinarriak ezartzea, plan horiek ingurumeneari efektu adierazgarriak izan ditzaketenean; horretarako, ingurumenaren babes-maila handia bermatuko da, garapen jasangarria sustatzea helburu hartuta.

Halaber, Euskal Herriko Ingurugiroa Babesteko otsailaren 27ko 3/1998 Lege Orokorraren 42. artikulua araber, ingurumen-inpaktuen ebaluazioek egoki bermatu beharko dute, besteak beste, helburu hau betetzen dela: hautabide egokiak hautatu ahal izateko, plangintza-prozesuaren lehen faseetan egingo dela ingurumenaren gaineko eraginei buruzko azterketa, betiere, kontuan izanik jardueren ondoriozko eragin metatzaile eta sinergikoak.

Abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 6.1.a) artikuluan ezarritakoaren arabera, ingurumen-ebaluazio estrategiko arrunta egingo zaie planei eta programei, baita haien aldaketei ere, baldin eta administrazio publiko batek hartzen edo onartzen baditu eta legezko edo arauzko xedapen batek aginduta egiten eta onartzen badira, ingurumen-inpaktua ebaluatu behar zaien proiektuak etorkizunean baimentzeko esparrua zehazten dutenean.

Otsailaren 27ko 3/1998 Legearen 46.1 artikuluan xedatutakoaren arabera, ebaluazio bateratua egin behar

Donostia 1 - 01010 Vitoria-Gasteiz

Este documento es una representación del original disponible a través del **localizador** y la **sede electrónica** indicados al pie de página.
Dokumentu hau jatorrizkoaren irudikapen bat da, orri-oinean adierazitako **lokalizatzailearen** eta **egoitza elektronikoaren** bidez eskuragarri dagoena.

LOKALIZATZAILEA / LOCALIZADOR: J0D0Z-T35ME-6BWP

EGOITZA ELEKTRONIKOA / SEDE ELECTRÓNICA: <https://euskadi.eus/lokalizatzailea> / <https://euskadi.eus/localizador>

SINATZAILE / FIRMANTE: JAVIER AGUIRRE ORCAJO | 2021/11/02 11:39:40

da (ingurumen-ebaluazio estrategikoa) arauaren I. eranskineko A) apartatuan jasotako planei buruz, eta, hain zuzen ere, Ordiziako Hiri Antolamenduko Plan Orokorra plan horien artean dago.

Abenduaren 9ko 21/2013 Legeak xedatzen duenez, plan baten ingurumen-ebaluazio arrunta hasteko, beharrezkoa da ingurumen-organoak ingurumen-azterketa estrategikoaren irismena zehaztea, eraginpeko administrazio publikoei eta interesdunei kontsulta egin ostean.

Arau horrek 18.1 artikuluan xedatzen ditu hasiera-eskabideari erantsi beharreko dokumentuak, eta, abenduaren 9ko 21/2013 Legeari aurka egiten ez zaionean, urriaren 16ko 211/2012 Dekretuaren 8. artikulua zabaltzen du hasierako dokumentu horri erantsi beharrekoaren edukia.

Amaitzeko, ingurumen-azterketa estrategikoaren irismena zehazte aldera, aintzat hartu dira abenduaren 9ko 21/2013 Legeak IV. eranskinean jasotako eskakizunak, ingurumen-azterketa estrategikoaren edukari buruzkoak, baita urriaren 16ko 211/2012 Dekretuak I. eta II. eranskinetan jasotakoak ere, erreferentziako dokumentuaren edukari buruzkoak eta ingurumen-jasangarritasunari buruzko txostenaren edukari buruzkoak, hurrenez hurren.

Orain arte ezarritakoari jarraikiz, espedienteko txostenak aztertu dira eta honako hauek guztiak ikusi dira: Euskal Herriko Ingurugiroa Babesteko otsailaren 27ko 3/1998 Lege Orokorra; Ingurumen Ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legea; planen eta programen ingurumen-ebaluazio estrategikoaren prozedura arautzen duen urriaren 16ko 211/2012 Dekretua; Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailaren egitura organiko eta funtzionala ezartzen duen otsailaren 23ko 68/2021 Dekretua; Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legea; Sektore Publikoaren Araubide Juridikoari buruzko urriaren 1eko 40/2015 Legea, eta aplikatzekoa den gainerako araudia. Horiek horrela, bada, honako hau

EBAZTEN DUT:

Lehenengoa. – Ordiziako Hiri Antolamenduko Plan Orokorren (aurrerantzean, Plana edo HAPO) irismen-dokumentua egitea, ingurumen-ondorioetarako soilik, eta honako baldintza hauen arabera:

1. Planaren xedea eta ebaluazio-prozesuaren irismena

Planaren xedea da Ordiziako udalerrriaren antolamendu orokorra egitea. Herriaren udal-mugartearen azalera 5,68km²-koa da gutxi-gorabehera.. Hiri-garapen jasangarriaren printzipioekin bat eginez, irizpide hauek hartu dira: egun dauden hiri-hutsuneak betetzea, hiri-ingurunean zaharkituta, behar bezainbeste eraiki gabe edo okupazio txikiegiarekin dauden kokaguneak betetzea eta hiri-garapenean lurzorua baliabidea arrazionaltasunez eta optimizazioz erabiltzeko irizpideak baliatzea. Arrazoi horregatik, hiri-lurzoruen eta lurzoru urbanizagarriaren azaleraren igoera minimo bat aurreikusten da. Hautatutako ereduak, halaber, herria udalerriaz gaindiko ingurunean integratzearen alde egiten du, eskualdean sortzen diren sinergietan parte hartuz.

Planean, gainera, oinarritzko parametro batzuk proposatzen dira bizileku kopuruari, jarduera ekonomikoei eta zuzkidura publikoei buruz, bai eta antolamendurako alternatibak proposatzen dituen orientazioko informazio grafikoa ere.

Planak udal-mugarte guztia zonifikatzen du, erabilera globaleko eremuen egituraketa honen arabera:

A. A. Bizitegi-eremuak.

A.1. Bizitegi-kokagune zaharrak.

A.2. Eraikuntza irekiko bizitegi-eremuak.

A.3. Garapen txikiko bizitegi-eremuak.

B. Jarduera ekonomikoetarako eremuak.

B.1. Industrialak.

B.2. Jarduera ekonomiko estrategikoak.

D. Landa-eremua.

D.1. Babes bereziko eremua. Kontserbatu beharreko baso naturalak.

D.2. Nekazaritza- eta abeltzaintza-lurrak eta landazabala.

D.2.1. Balio estrategiko handiko nekazaritza- eta abeltzaintza-lurrak.

D.2.2. Trantsiziozko landa-paisaia.

D.3. Basoak.

D.4. Ingurumenaren hobekuntza. Baso naturalak berreskuratzea.

D.5. Azaleko uren babesa.

E. Komunikabide-sistema orokorra.

E.1. Bide-sarea (SG).

E.2. Trenbide-sarea (SG).

E.3. Komunikabideetarako erreserba (SG).

F. Espazio libreen sistema orokorra.

F.1. Hiriko gune libreak (SG).

F.2. Landa-eremuko aisialdi-eremuak (SG) (R1 alternatiba).

G. Komunitate-ekipamenduko sistema orokorra.

G.1. Komunitate-ekipamendua (SG).

H. Zerbitzu-azpiegituren sistema orokorra.

H.1. Zerbitzuen azpiegiturak (SG).

Hirigintza-antolamenduari gainjarritako baldintzatzaileen zerrenda honako hau da:

C. Hirigintza-antolamenduari gainjarritako baldintzatzaileak:

C.01. Naturagune babestuak: ES2120005 Oria Garaiko Kontserbazio Bereziko Eremua.

C.02. Intereseko landarediak.

C.03. Hezegunea: Altamirako urmaela.

C.04. Korridore ekologikoak.

C.05. Abifauna mehatxatua babesteko eremuak.

C.06. Paisaia-babeseko eremuak.

C.07. Garrantzi geologikoko eremuak: Oriako terraza esekia.

C.08. Balio estrategiko handiko nekazaritza-lurrak (R1 alternatiba).

C.09. Interes kulturalako eremua: Galardi tumulua.

C.10. Higatu daitezkeen eremuak.

C.11. Uholde-arriskuko eremuak.

C.12. Lurra kutsa dezaketen jarduerak egiteko lekuak.

C.13. Arrisku teknologikoak.

C.14. Zonifikazio akustikoa.

C.15. Oiangu-Lazkaomendiko aisialdi-eremua (R2 alternatiba).

Hiri-antolamenduko proposamen orokor bezala lau alternatiba aurkezten dira:

- A alternatiba, 0 alternatibari dagokiona, hau da, jarduketarik ez egiteari; indarreko antolamenduaren proposamenak baliozkotzea proposatzen du, egokitze doikuntzak eta izapidetze-fasean dauden hirigintzako dokumentuetan jasotako aurreikuspenak bakarrik sartuz.

- B alternatibak (hiri-erlaldaketa eta -berroneratzea) proposatzen du indarreko antolamenduaren xedapenak finkatzea nolabaiteko garapena duten eremuetan, baita zaharkituta dauden edo gabeziak dituzten hiri-eremuak berroneratzea ere. Upabi eta Agarre eremuak industria-erabilerarako dira, eta Oiangualde industria-

eta bizitegi-erabilerarako. San Bartolome, urbanizazio-sestra igoko dela aurreikusita, eta Iriarte bizitegi-erabilerarako erabiltzen da, erabilera mistoekin.

- C alternatibak (hiri-zentralitate estrategikoa. Egungo trenbide-sarea) ukitutako lurzorua birkalifikatzea eta erabilera eta intentsitateen arautzea aldatzea proposatzen du. Horrela, Beasain, Ordizia eta Lazkao elkartzen diren eremua (Agarre, Oiangualde, San Bartolome) eraldatzea eta berroneratzea lortzen da. Bizitegiarako, jarduera ekonomikorako eta eskualde mailako zuzkiduretarako lurzoruen eskaintza garrantzitsua sortuko litzateke horrela. Agarre bizitegi-erabilerarako erabiltzen da, hirugarren sektoreko erabilerekin eta zuzkidura-erabilerekin osatuta, eta Oiangualde jarduera ekonomikoetarako.

- D alternatibak (hiri-zentralitate estrategikoa. Trenbide-saihesbidea) gaur egun herriaren hegoaldean dagoen trenbide-azpiegitura herrigunetik lekualdatzea proposatzen du, Bustuntzatik (Ordizia) azoka gunera (Beasain) arteko saihesbide bat eraikiz. Horrela hiri-eraldaketa eta -berroneratzeko operazio integrala egingo litzateke.

C eta d aukerek hobekuntzak dakartzate mugikortasunari dagokionez: N1etik sarbidea hobetzea, bi biribilgune eginez, eta Ordizia eta Lazkao lotzeko bide bat egitea Oiangu aldean.

Bestalde, planean jasotako ingurune fisikoa antolatu eta arautzeko proposamenak bi alternatiba ditu udalerraren hegoaldeko landa-eremurako. Alternatiba horiek honela identifikatu dira: «R1 alternatiba» (Oiangu-Lazkao mendi parkea espazio libreen eremu orokor gisa kalifikatzea) eta «R2 alternatiba» (parkearen eremua gainjarritako baldintzatzailetzat jotzea).

Gainera, komunitate-ekipamendurako proposamenak eta mugikortasun eta garraioko proposamenak planteatzen ditu Planak. Alternatibak planteatzen dira errepideen foru-sarerako, udaleko hiri-banatzailen sarerako, aparkalekuak proposatuz, eta trenbide-sarerako. Oinezkoen eta bizikleten sarea zabaltzea proposatzen da.

2. Ingurumen-helburu estrategikoak, printzipioak eta jasangarritasun-irizpide aplikagarriak.

Plana egiteko funtsezko oinarritzat hartuko dira 2020ko IV. Ingurumen Esparru Programaren helburu estrategikoak eta jarduketako ildoak. Horrez gain, arau hauetan bildutako irizpideak jaso beharko dira: Euskadiko Ingurumena Babesteko otsailaren 27ko 3/1998 Lege Orokorra; Planen eta programen ingurumenaren gaineko eraginaren ebaluazio estrategikoa egiteko prozedura arautzen duen urriaren 16ko 211/2012 Dekretua; eta Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testu bategina onartzen duen apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretua.

Era berean, ingurumena babesteko, kontuan hartuko dira planari aplikagarri zaizkion lurralde-antolamenduko planetan eta plan sektorialetan finkatutako irizpide, helburu eta zehaztapenak.

Zehazki, Plana gidatzeko, garapen jasangarriko printzipio hauek hartu beharko dira kontuan:

- Lurzorua zentzuz eta era intentsiboan erabiltzea eta lehendik ere artifizialdurik dauden lurzoruen erabilera intentsiboa lehenestea, eta balio agrologiko handiko lurzorua eta lurzoru naturala ez urbanizatzea. Plangintzaren zehaztapenen beharra justifikatzea, haien ingurumen-eraginekin lotuta, eta artifizializatutako lurzorua intentsiboki aprobetxatzea lurzoru berriak okupatu aurretik.
- Hiri-segregazioa, hiri-barreiadura eta mugikortasun behartua saihestea irisgarritasuna sustatzeko asmoz, lurzoruaren erabileren plangintza integratuaren, mugikortasunaren, eta hiri-egitura dentsu, trinko eta konplexuen bidez.
- Lurzorua gutxiago zigilatzea, haren erabilera jasangarriagoaren bidez, era horretan ahal beste eginkizun atxiki ditzan. Antzemandako beharrak asetzeko behar den gutxieneko azalerari eragiten zaiola justifikatzea.
- Habitata eta espezieak, natura-ingurumena eta lotura ekologikoa zaintzea eta hobetzea.
- Biodibertsitatearen galera geldiaraztea, ekosistemak lehengoratzeko eta lurzoruaren artifizializazioa mugatzea. Saihestea biodibertsitate-elementu bereziei kalte egitea (bertako landaredia, espezie

mehatxatuen habitatak, Batasunaren interesekoak diren habitatak, ibaiak eta errekek, padurak, heskaiak, ...).

- f) Paisaiak eta kultura-ondarea kontserbatu eta hobetzea.
- g) Ondare geologikoa kontserbatzea.
- h) Ur-masen egoera ekologiko ona lortzea, baita baliabidearen erabilera jasangarria ere.
- i) Baliabide naturalen kontsumo jasangarria sustatzea: ura, energia, lurzorua eta materialak.
- j) Energia-aurrezpena, efizientzia eta energia berriztagarrien erabilera eta kogenerazioa sustatzea.
- k) Aire garbia bermatzea, bai eta zarata eta argi-kutsadura handien eraginpean bizi diren biztanleen kopurua murriztea ere.
- l) Klima-alaketaren aurreko kalteberatasuna gutxitzen laguntzea, kaltea apaltzeko eta aldetara egokitzeko neurriak sartuz.
- m) Arrisku naturalak gutxitzea.
- n) Lurzoru kutsatuaren kudeaketa hobetzea, eragileen eta lurzoruaren erabiltzaile potentzialen berme juridikoa eta jarduera bultzatuz.

Ingurumen-azterketa estrategikoak aztertu beharko du proposatutako jarduerak nola integratzen dituzten aipaturiko garapen jasangarriko printzipioetatik ondorioztatutako ingurumen-helburu estrategikoak eta jasangarritasun-irizpideak. Horretarako, helburuok betetzeko hartutako neurriak/irizpideak identifikatu beharko ditu.

3. Esparru geografikoa eta ingurumen-arlo garrantzitsuak

Plana aplikatzeko eremu geografikoa Ordiziako udal-mugartea izango da. Ordiziako udalerria Gipuzkoako lurralde historikoaren hegoaldean dago, Aralar mendilerrotik gertu, eta Oria ibaiak zeharkatzen du mendebaldetik ekialdera.

Ordiziako udal-mugartearen lurralde-eremuaren barruan, ingurumen-balio nabarmenak dituzten eta katalogo eta inbentario hauetan jasotzen diren beste gune batzuk daude:

- Oria Garaiko Kontserbazio Bereziko Eremua KBE (ES212005): Zaldibia ibaia.
- EAEko Hezeguneen Inbentarioa: Altamirako urmaela.
- EAEko korridore ekologikoen sarean sartutako espazioak: Murumendi- Aralar lotura-eremuaren inguruko moteltze-eremua.
- Batasunaren intereseko habitatak dituzten eremuak (92/43/EE Zuzentarauaren I. eranskina), eta, bereziki, lehentasunezko habitatak, Natura 2000 Saretik kanpo.
- EAEko Basoen Inbentarioan jasotako baso naturalak eta erdinaturalak.
- Mehatxatutako flora edo faunako espezieen banaketarako interes berezia duten eremuak, Mehatxatutako Espezieen EAEko Katalogoan jasotakoak.
- Ingurumen eta Lurralde Politikako sailburuaren 2016ko maiatzaren 6ko Aginduan ezarritako hegazti mehatxatuentzako beste gune interesgarri batzuk. Agindu horren bidez, arriskupean dauden hegazti-espezieen ugalketa, elikadura, sakabanatze eta kontzentrazioko lehentasunezko eremuak mugatzen dira eta abifaunaren babes-eremuak —non goi-tentsioko aireko linea elektrikoetan ez elektrokutatze edo talka ez egiteko neurriak aplikatuko baitiren— argitaratzen dira.
- Kantauri Ekialdeko Demarkazioko Plan Hidrologikoaren lurrazaleko ur-harguneen babes-eremuen erregistroan udalerriaz gaindiko ur-hargune bat identifikatzen da Arriarango hornidura-sisteman integratuta, Mariarats errekan.

Ingurumenaren aldetik garrantzitsuak dira balio agrologiko handiko lurrak, jabari publiko hidraulikoa eta lurraldeko edo sektoreko plangintza baten ondorioz babes-araubideren bat duten naturaguneak (batik bat Ibaiak eta Errekak Antolatze LPSa, Hezeguneen LPSa eta Nekazaritza eta Basogintza LPSa).

Kultura-ondarearen ikuspegitik, badira Ordizian ondare historiko-arkitektonikoko eta ondare arkeologikoko ondasunak, bai eta ustezko arkeologia-eremuak ere, katalogoetan edo inbentarioetan sartutakoak.

Ingurumen-arrisku nabarmenak dituzten edo izan ditzaketen eremuen artean, aipatzekoak dira uholde-arriskua dutenak (Alkarte, San Juan, Txindoki eta San Bartolome), lurzorua kutsa dezaketen jardueren kokaleku diren edo izan diren eremuen eraginpean daudenak (San Bartolome eta Txindoki) eta kalteak edo eragozpenak eragin ditzaketen maila akustikoak dituztenak (San Bartolome eta Agerre).

4. Jarduketak egiteko esparru desegokiak

Ingurune fisikoan efektu esanguratsuak dituzten jarduketak egiteko, desegokitzen jo beharko dira aurreko atalean jasotako ingurumen- eta/edo kultura-balio garrantzitsuak dituzten eremu guztiak. Printzipioz, ez da eremu desegokirik aurkitu Planak proposatutako jardueretarako edo erabileretarako, baldin eta justifikatzen bada proposamenak bateragarriak direla indarreko legeriarekin, eta ez badira gainditzen oro har onartzen diren arau edo azterlan teknikoetan ezarritako muga-balioak edo gida-balioak.

Besteak beste, honako hauekin izan beharko dira bateragarriak:

- 215/2012 Dekretua, urriaren 16koa, Oria Garaia Kontserbazio Bereziko Eremua (KBE) izendatzeko dena (kodea: ES2120005).
- 34/2015 Dekretua, martxoaren 17koa, ingurune hidrikoari lotuta dauden kontserbazio bereziko eremuetarako (KBE) eta hegaztien babes bereziko eremuetarako (BBE) arau orokorrak onartzen dituenak.
- 1/2016 Errege Dekretua, urtarrilaren 8koa, hainbat plan hidrologiko berrikustea onartzen duena, Kantauri Ekialdeko Demarkazio Hidrografikoa, adibidez.
- 449/2013 Dekretua, azaroaren 19koa, EAEko Kantauriko eta Mediterraneoko isurialdeko Ibaiak eta Errekak Antolatze Lurraldearen Arloko Plana behin betiko aldatzea onartzen duena.
- 6/2019 Legea, maiatzaren 9koa, Euskal Kultura Ondarearena.
- 4/2015 Legea, ekainaren 25ekoa, Lurzorua kutsatzea saihestu eta kutsatutakoa garbitzekoa.
- 213/2012 Dekretua, urriaren 16koa, Euskal Autonomia Erkidegoko hots-kutsadurari buruzkoa.

5. Aurretiaz egindako kontsultei emandako erantzunen ingurumen-analisi laburra.

Jarraian, ingurumen-alderdi garrantzitsuenak zein diren laburbiltzen da –ukitutako administrazio publikoei eta pertsona interesdunei egindako kontsulten izapidean jasotako txostenetan agertzen dira alderdi horiek– :

• Natura-ondarea:

- Identifikatu eta zerrendatu dira natura-ondarean eragina duten irizpide jasagarriak, plana egitean kontuan hartu behar diren horiek.
- Zaldibia ibaiak identifikatzen da Oria Garaiko KBEko elementu bezala, eta adierazten da Txindoki eta Alkarte eremuetako garapenak eragin hautemangarria izan lezaketela kontserbazio-helburuetan. Hori dela eta, beharrezkotzat jotzen da ingurumen-azterketa estrategikoak ebaluazio egoki bat egitea, 92/43/EEE zuzentarauak (6.3 art.) eta Natura Ondareari eta Biodibertsitateari buruzko 42/2007 Legeak ezarritakoaren arabera. Eragina ezin da baloratu, antolamendu-baldintzak eta antolamenduko hirigintza-parametro orokorren doikuntza Plan Orokor hau definitu eta izapidetu ondorengo faseetan definituko direlako, baina kontuan hartu beharko da proposatzen diren neurri zuzentzaile eta prebentiboetan.
- Altamirako urmaela inbentariatuak hezegune bezala identifikatzen da, eta balorazio positiboa ematen zaio gainjarritako baldintzatzaileztat hartzeari.
- Batasunaren intereseko habitatekin loturan kontuan hartu beharreko alderdiak identifikatzen dira, lehentasunezkoak zein ez, bai eta arriskuan dauden flora eta fauna espeziak ere. Nabarmendu egiten da Ingurumen-azterketa estrategikoak intereseko landare-formazioen eremuak zehaztasunez aztertu behar dituela, baita haien kontserbazio-egoera ere, aurreikusitako garapenen eraginaren irismena eta garrantzia zehazteko, besteak beste, Agerren..
- Espeziearen gaineko inpaktuak minimizatzeko, kontuan hartu beharko dira ibai-ekosistemaren kontserbazioari eta garapenari buruzko Bisoi Europarraren Kudeaketa-Planaren jarraibideak.
- Oso positibotzat jotzen da hegazti-faunaren babes-eremuak goi-tentsioko aireko linea elektrikoekin talka egitearen eta elektrokutatzearen aurka sartzeari, gainjarritako baldintzatzaile gisa, eta interesgarritzat jotzen

da udal-plangintzak irtenbideak proposatzea 1432/2008 Errege Dekretuaren 6. eta 7. artikuluetan ezarritako baldintza teknikoetara egokitzen ez diren goi-tentsioko aireko linea elektrikoei.

- Udalerrian dauden interes ekologikoko lotura-elementuak identifikatzen dira, eta oso balorazio positiboa ematen zaio planean beste lotura-elementu batzuk gainjarritako baldintzatzaile bezala txertatzeko proposamenari.
- Aldeko balorazioa ematen zaio Oriako terraza esekia interes geologikoko eremuetako gainjarritako baldintzatzaile bezala sailkatzeko aukerari.
- Zaldibiako eremu bisuala planean proposatutako paisaia-babeseko eremuen gainjarritako baldintzatzaile izendatzea gomendatzen da.
- Mugikortasunari buruz:
 - Planaren helburuetako bat udalaren mugikortasun motorizatua murriztea eta mugikortasun aktiboa eta mugikortasun publikoa hobetzea izan beharko litzatekeela uste da.
 - Mugikortasun-eskaera murrizteko proposamenak egin dira (ez da beharrezkotzat jotzen Ordizia eta Lazkao arteko komunikazio-bide bat aurreikustea, bi herriak lotzen dituen errepide bat dagoenean; hiri-eremuaren barruan komunikazio-sistema ez-eragilea hobetzea) eta irisgarritasuna hobetu behar dela uste da.
- Hondakinei buruz:
 - Hondakinen % 80ren gaikako bilketa eta kudeaketa

6. Ingurumen-azterketa estrategikoan kontuan hartu beharreko funtsezko alderdien definizioa eta irismena

Planean jasotako hainbat zehaztapenek indarreko Arau Subsidiarioetan ezarritakoak aldatzen dituzte. Ingurumen-ebaluazio berriak jarduketa-proposamen berriek sortutako efektu espezifikoak hartuko ditu oinarri. Alegia, kontuan hartu behar diren ingurumenaren gaineko efektuak honako hauek izango dira soilik: planak jasotzen dituen proposamen berrien edo dagoeneko existitzen direnen aldaketan ondoriozkoak; eta ez dira kontuan hartuko onartutako plangintza aldatu izan ez balitz ere gertatuko liratekeen efektuak.

Ingurumen-azterketa estrategikoak abenduaren 9ko 21/2013 Legearen IV. eranskinean ezarritako gutxieneko edukia izan beharko du, eta haren osagarri erabiliko da halaber planen eta programen ingurumenaren gaineko eraginaren ebaluazio estrategikoa egiteko prozedura arautzen duen urriaren 16ko 211/2012 Dekretuak II. eranskinean jasotakoa.

Aurrekoarekin bat etorritik, garatuko diren apartatuek eskema metodologiko hau bete beharko dute:

1. Proposatutako planaren deskribapena
 - 1.1. Plangintzaren esparrua eta helburuak
 - 1.2. Planaren irismena, edukia eta garapena
 - 1.3. Plangintza-aukerak
2. Ingurumenaren ezaugarriak zehaztea
 - 2.1. Ingurumen-egoeraren deskribapena
 - 2.2. Laburpena: ingurumen-alderdi garrantzitsuak
3. Ingurumen-efektuak
4. Prebentzio, zuzenketa eta konpentsaziorako neurriak.
5. Ingurumena zaintzeko programa
6. Ingurumen-laburpena
7. Laburpen ez-teknikoa

Ebaluatzeko den dokumentuaren ezaugarriak direla eta, uste dugu ingurumen-azterketa estrategikoak (aurrerantzean, IngAE edo Azterketa) hainbat alderdi landu behar dituela ahalik eta zabalen eta xeheen; honako hauek, zehazki:

1. Planaren deskribapena

Deskribatuko da zer alderdik konfiguratzen duten Plana, eta argi eta garbi identifikatuko da plana gauzatzeak etorkizunean eragin ditzakeen ekintzetatik zeinek izan ditzaketen efektu kaltegarriak ingurumenean. Hori guztia, honako apartatu hauetan adierazitako egitura eta xehetasunekin:

1.1. Plangintzaren esparrua eta helburuak

- a) Zehaztuko da zer arau-esparruk arautzen duen plana onartzeko prozedura, eta sustatzailea, organo sustatzailea eta behin betiko onespeneraren organo substantiboa identifikatuko dira.
- b) Identifikatuko da ea zer plan edo programa dauden hierarkikoki planaren gainetik, zeinen helburu eta zehaztapenak haren bidez garatzen baitira. Azaletik deskribatuko dira planaren xedearekin edo eremuarekin zerikusia duten plan edo programa horien zehaztapenak eta aurreikuspenak. Aurkeztu beharko da zer erreferentzia eta data duten hierarkian planaren gainetik dauden plan edo programen onspen-egintzek, eta zehaztuko da ea plan edo programa horiek ingurumen-ebaluazio estrategikoaren mende jarri diren. Gutxienez, honako hauek hartu beharko dira kontuan:
 - EAEko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak (LAG) (128/2019 Dekretua, uztailaren 30ekoa).
 - Beasain-Zumarragako (Goierri) eremu funtzionalaren lurralde-plan partziala behin betiko onartu zen irailaren 29ko 534/2009 Dekretuaren bidez.
 - EAEko Nekazaritza eta Basozaintzako Lurraldearen Arloko Plana (177/2014 Dekretua, irailaren 16koa). Lurzoru urbanizaezinen antolamendua zehaztean, kontuan hartuko dira LPS horrek ezartzen dituen gidalerroak eta araudia; bereziki balio agrologiko handiko lurzoruei eta erabilgarritasun publikoko mendiak dagokienez.
 - EAEko Ibaiak eta Errekak Antolatze Lurraldearen Arloko Plana (449/2013 Dekretua, azaroaren 19koa).
 - EAEko Hezeguneei buruzko Lurraldearen Arloko Plana (231/2012 Dekretua, urriaren 30ekoa).
 - EAEko Errepideen Bigarren Plan Orokorren (2005-2016 aldia) (307/2010 Dekretua, azaroaren 23koa) berrikusketa eta EAEko Errepideen Hirugarren Planaren zirriborroa (2017-2028).
 - EAEko Trenbide Sarearen Lurraldearen Arloko Plana (41/2001 Dekretua, otsailaren 27koa).
 - Jarduera Ekonomikoetarako Lurzorua Sortzeko eta Saltoki Handiak Antolatze Lurraldearen Arloko Plana (262/2004 Dekretua, abenduaren 21ekoa).
 - Kantauri Ekialdeko Mugape Hidrografikoaren Plan Hidrologikoa (2015-2021), bereziki uholde-arriskuko eremuei eta Eremu Babestuen Erregistroari lotutako zehaztapenak (400/2013 Errege Dekretua, ekainaren 7koa).
 - Gipuzkoako Bizikleta Bideen Lurraldearen Arloko Plana (2/2013 Foru Araua, ekainaren 10ekoa).
 - Ekainaren 25eko 4/2015 Legearen, Lurzorua kutsatzea saihestu eta kutsatutakoa garbitzekoaren, 23. eta 31.4 artikulak.
 - 213/2012 Dekretua, urriaren 16koa, Euskal Autonomia Erkidegoko hots-kutsadurari buruzkoa.
 - 90/2014 Dekretua, ekainaren 3koa, Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-antolamenduan paisaia babestu, kudeatu eta antolatzearen gainekoa.
 - 6/2019 Legea, maiatzaren 9koa, Euskal Kultura Ondarearena.
- c) Planaren bitartez indarreko antolamenduaren barruan aldatuko diren alderdi zehatzak eta zehaztapenak deskribatuko dira.
- d) Hierarkian planaren gainetik dauden planek edo programek ingurumena babesteko izan ditzaketen irizpideak, helburuak eta zehaztapenak zehaztuko dira, planari aplikatzekoak badira.
- e) Hierarkian gorago dauden plan edo programa horiei ingurumen-ebaluazioko prozeduraren bat ezarri bazaie, prozedura horiei amaiera eman zieten ingurumen-adierazpen estrategikoen datak eta jaulkipen-egintzak aipatuko dira, eta adieraziko da zer aldizkari ofizialetan argitaratu diren eta zer estekatan kontsulta daitezkeen. Kasu horretan, zehaztu beharko da ingurumen-adierazpen estrategiko horien zehaztapenetatik zeintzuk eragiten dieten planaren helburuari edo eremuari, bai eta ingurumen-ebaluazioko irizpideak ere, ingurumen-adierazpen estrategikoetan edo bere garaian indarrean zegoen araudia aplikatuz igorritako dokumentu baliokideetan ezarritakoak.

- f) Adieraziko da ingurumena babesteko zer irizpide, helburu eta zehaztapen finkatzen diren arauetan eta estrategietan, baita planarekin hierarkia-harremanik ez duten beste plan eta programa batzuetan (Europar Batasunekoak, estatukoak, autonomia-erkidegokoak edo tokikoak) ere, Plana diseinatzeko aplikagarriak direnean. Espezifikoki justifikatu beharko da ebazpen honen 2. apartatuan jasotako ingurumena babesteko helburuak eta jasagarritasun-printzipio eta -irizpideak nola bete diren.

1.2. Planaren irismena, edukia eta garapena.

- a) a. Planean hautatutako alternatiben bidez indarreko antolamenduaren barruan aldatuko diren alderdi zehatzak eta zehaztapenak deskribatuko dira. Planaren irismena behar bezala definituta utzi behar da, plana egin aurreko aurreikuspenak (Planaren ingurumen-ebaluazioa egitean indarrean zeudenak) eta aurreikuspen berriak alderatuz.

Antolamendua aldatzen den esparru/azpiesparru guztietarako, datu hauek eman beharko dira:

- Planoan kokatzea.
- Azalera.
- Indarrean dagoen plangintzaren eta planak sartutako proposamen berrien arteko alderaketa: hirigintza-garapen berriak, eraikigarritasuna handitzea, bide berriak eraikitzea edo beste ekintza batzuk.
- Nabarmen kaltetu daitezkeen eremuen ingurumen-ezaugarriak.

Informazio hori argi eta garbi identifikatu beharko da, eta, horretarako, ekarpen kartografiko batean oinarritzea gomendatzen da, islatutako informaziora egokitutako eskala batean.

Azterlanak HAPOn helburu nagusien laburpen txiki bat jaso beharko du, eta era berean, xehetasun osoz deskribatu beharko ditu Planean txertatutako proposamen, aldaketa edo xehakapen berriekin lotutako ekintzak –aldaketa edota xehakapen horiek eragindako eremuan indarrean den hirigintza-antolamendua oinarri hartuta bereiziko dira, betiere ingurumenean efektu kaltegarri nabarmenak izan baditzakete–; horretaz gainera, eremuaren garapenerako beharrezkoak diren jarduketa guztiak hartuko dira kontuan.

Horrela, jarduketa-eremuetarako proposamen zehatzen definizioa jaso beharko du IngAEk, HAPOn aurrerapenean aurkezten diren jarduketa-alternatiba irekiak zehaztuta.

Zentzu horretan, lurzoru urbanizaezinaren antolamendua sartu beharko da IngAEEn. Antolamendu-kategoriak eta gainjarritako baldintzatzaileak mugatu eta definitu beharko dira, bai eta horietako bakoitzean esleitutako erabilera-araubidea ere.

- b) Planeko proposamenak gauzatzeko erabiliko diren proiektu eta jarduketan ezaugarriei buruzko aurreikuspen bat egingo da. Zehazki, arreta berezia jarriko zaie hirigintza-garapen berriak, azpiegitura berriak edo inguruneko eraldaketa nabarmenak eragin ditzaketen jardueri, baita lurzoru kutsa dezaketen jarduerak nozitzen edo nozitu dituzten lurzoruetan eragina dutenei ere.

Bestalde, planaren barnean egonik ingurumen-inpaktuaren ebaluazioa egitera behartutako planak edo proiektuak identifikatu beharko ditu IngAEk, garapenaren baldintzak ezartzeko eta, hala badagokio, proiektuak gauzatzean sortutako eraginak gutxitzeko gidalerroak ezartzeko.

- c) Deskribatu eta lokalizatuko da planeko zer ekintzak eragin diezaiokeen ingurumenari, eta hierarkizatuko dira eraginik handiena dutenetik gutxiago dutenetara, kontuan hartuz haien kokapen zehatza, izaera, tamaina, funtzionamendu-baldintzak eta baliabide naturalen kontsumoa. Planean deskribatzen den ekintza bakoitzari kode bat esleituko zaio, zeina IAEEn hurrengo apartatueta erabiliko baita, ekintzat aipatu behar direnean.
- d) Adieraziko da zer garapen aurreikusten zaion planari, behin betiko onartu ondoren, eta plangintzaren ondorengo faseak aipatuko dira, baita planaren zehaztapenak ezartzeko tresnak ere. Era berean, aurreikusiko da nola egin plana garatzeko tresnen ingurumen-ebaluazioa.

- e) Nolanahi ere, plana garatzeko denbora-aurreikuspen bat txertatuko da, eta, hala badagokio, aurreko apartatuan deskribatutako ekintzetarako zehaztuko da.
- f) Epigrafe honetan biltzen den informazioa kartografikoki islatuko da dagokion eskalan, eta lurraldearen erabilera islatuko du, baita ingurumen-ondorio nabarmenak ekar ditzaketen Planaren aurreikuspen eta jarduketak ere. Informazio kartografikoa atxiki beharko da, gutxienez hauek jasoko dituen: eremuaren mugaketa eta jarduketaren kokapena, *pdf* eta *shape* formatuetan.

1.3. Plangintza-aukerak.

- a) Azaletik deskribatuko da zer aukera ezberdin hartu den kontuan plana formulatzeko prozesuan. Aukera horiek teknikoki eta ingurumenaren aldetik bideragarriak izan behar dute, eta honako alderdi hauei buruzkoak izan daitezke: kokapena, garapen tekniko edo teknologikoa, denbora-garapena, kudeaketa, antolamendua, baliabide naturalen erabilera edo beste edozein alderdi. Era berean, 0 aukera edo esku ez hartzeko aukera ere hartuko da kontuan; kasu horretan, honako hau izango da erreferentzia: jarduketa-eremuaren alderdi garrantzitsuek izan dezaketen bilakaera Planaren proposamenak aplikatu ezean.
- b) Alternatiba horien irismena deskribatuko da, eta aukera bakoitzetik eratorritako proiektuen eta Planeko ekintzen arteko aldeak zehaztuko dira, 1.2.b apartatuan deskribatutako proiektuekin eta IAEaren 1.2 c apartatuan deskribatutako ekintzekin alderatuta.
- c) Laburpen bat jasoko da adierazteko zergatik baztertu diren plangintza-aukera batzuk eta zergatik hautatu den azkenean proposatutako aukera.

2. Ingurumenaren ezaugarriak zehaztea.

Deskribatuko da ingurumen-kalitateko zer elementu dauden Planaren eraginpeko eremuan. Elementu abiotikoak eta biotikoak deskribatuko dira, bai elementu mota bakoitzaren sektore-ikuspegitik, bai haien interakzioen ikuspegitik, ingurumenaren egungo egoeraren ikuspegi integratua emanez.

Planaren eraginpeko esparrua, antolamendu-esparru osoa izateaz gain, esparru horren ingurunerik hurbilena ere izango da, eta ingurune hori mugatuko da planaren ekintzek ingurumen-efektu garrantzitsuak izan ditzaketen eremuetara.

Ingurumenaren kalitatearen gaineko alderdiei buruzko informazioa azterlanetan edo bestelako erreferentzia-dokumentuetan oinarrituta dagoenean, emandako datuen iturria identifikatuko da, eta adieraziko da zein den titulua, urtea, egilea, eta, hala badagokio, zer esteka balia daitekeen lana bere osotasunean kontsultatzeko.

IAEak ingurunearen aldagaiak jasoko ditu, eskala egokiko planoetan.

2.1. Ingurumen-egoeraren deskribapena.

Honako hauek izango dira, gutxienez, aintzat hartuko diren ingurumen-alderdiak:

- a) Ingurune fisikoa. Honako alderdi hauek hartuko dira kontuan, besteak beste: arroka ama eta lurpe mota, iragazkortasuna, urrakortasuna, ur-masa eta -guneak, klimaren inguruko alderdiak eta lurzoru mota.
- b) Natura-ondarea. Halakorik bada, interes naturalistiko eta ekologikoko elementuak adieraziko dira: landaredia, baso autoktonoak, habitat interesgarriak, basoko flora eta fauna, ondare geologikoa, korridore ekologikoak, hezeguneak, onura publikoko mendiak eta mendi babesleak.

Ahal denean, datu kuantitatiboak emango dira, hala nola azalera, populazioaren tamaina, bikote edo banakoen kopurua eta garrantzi erlatiboa EAEko edo haren banaketa-eremu naturaleko populazio osoaren azalera eta tamaina osoari dagokionez. Halaber, honako hauei buruzko datuak emango dira: kontserbazio-egoera, interes-maila, kalteberatasuna, egungo presio eta mehatxuak eta Plana gauzatzerakoan areagotu daitezkeenak.

Apartatu hau egiteko, natura-intereseko elementuen inbentarioak, katalogoak edo erregistroak berrikusiko dira (plan hidrologikoetako eremu babestuen erregistroak, hezeguneen inbentarioak, baso-inbentarioak, mendien katalogoak edo espezieen zerrenda gorriak, besteak beste).

- c) Paisaia. Paisaiari dagokionez interesekoak diren eremuak hartuko dira kontuan, hala nola ikusizko mugarrak eta pertzepzioaren ikuspegitik interesgarriak diren beste elementu batzuk. Paisaia-katalogoak erabiliko dira, halakorik dagoenean.
 - d) Ingurumen-arriskuak eta -arazoak. Arriskuei buruz jaso ahal izan diren datu guztiak ekarriko dira, kontuan hartuta, besteak beste, urpekortasuna, lurpeko uren kalteberatasuna, arrisku geoteknikoak, klima-aldaketak eragindako arriskuak edo aipatzeko moduko beste edozein ingurumen-arrisku.
- Orobat, airearen, uraren edo lurzoruaren kalitateari dagokionez hautemandako ingurumen-arazoak deskribatuko dira, egoera akustikoa barne. Kutsagarriak izan daitezkeen iturriak eta kutsagarriak izan daitezkeen jarduerak jasan dituzten lurzoruak identifikatuko dira, eta baliabide naturalen erabilgarritasuna aztertuko da, bereziki urarena.
- e) Kultura-ondarea. Hautemandako elementu bakoitzaren garrantzia, kalteberatasuna, tresna eta babes-maila zehaztuko dira. Era berean, kultura-ondasunari kalifikazioa eta babesa eman dion arau-xedapenaren erreferentzia aipatuko da. Kontuan hartuko dira ondare immaterialeko elementuak.
 - f) Apartatu honetan, gainera, egon daitezkeen beste ingurumen-baldintzatzaile batzuk landuko dira, baldin eta planaren ingurumen-ebaluaziorako garrantzitsuak badira, hala nola mugikortasunari eta garraioari buruzko alderdiak, irisgarritasun-baldintzak, baliabide berriztagarrien eta berriztaezinen kontsumoari lotutako beharrak (ura, energia, etab.), jendea bizi den eremuen presentzia eta kaltetua izan daitezkeen biztanleria, eta abar.

2.2. Laburpena: ingurumen-alderdi esanguratsuak.

Aurreko apartatuan azaldutako deskribapen eta datuetan oinarrituta, aztertuko da zein den ebaluazio-eremuko ingurumenaren egungo egoera, eta labur jasoko dira ingurumen-ebaluaziorako prozesuan garrantzitsuak diren ingurumen-alderdiak. Zehatz-mehatz adieraziko da etorkizunean zer ingurumen-alderdik jasan dezaketen planeko ekintzen eragina.

Horregatik, jakin beharko da ea oinarritzko prozesu ekologikorik dagoen, eten edo aldatu daitezkeenik Plana gauzatzean. Arreta jarri beharko da ingurumenari dagokionez interesgarriak diren eremu, elementu edo egoeretan, baita eragina jasan dezaketen alderdietan ere, eta kontuan hartuko da non kokatuko diren eta zer ezaugarri izango dituzten planaren ondorioz sortuko diren proiektu edo ekintzek. Saihestuko da xehetasunez deskribatzea zein diren Planaren ingurumen-ebaluaziorako garrantzitsuak ez diren alderdiak, eta ahalegin handiagoa eskainiko zaie ingurumen-arloko elementu, prozesu, arazo eta arrisku garrantzitsuei.

Kontuan hartuko da ingurumen fisikoaren zer faktorek eragin dezakeen edo garrantzitsu izan daitezkeen Planean aurreikusitako proiektu eta ekintzen efektuak ebaluatzeke, hala nola ur-masen eta ur-guneen egoera, lurzoruen gaitasun agrologikoa, substratuaren iragazkortasuna eta egonkortasuna, eta ebaluazioan kontuan hartu beharreko ingurune abiotikoaren beste edozein alderdi.

Arreta jarriko zaie espezieen funtzio ekologikoei eta ziklo biologikoari eusteko garrantzitsuak diren eremu eta habitatei (elikatzeke, ugaltzeke, atsedean hartzeke, sakabanatzeko edo populazioen arteko truke genetikorako garrantzitsuak diren eremuak). Kontuan hartuko da lehentasunezko habitat eta espezieak daudela, arrotzak edo gutxi ordezkatuak, kalteberak edo desagertzeko arriskuan daudenak eta, beraz, babestu beharrekoak.

Halaber, arrisku jakin bat prebenitzeko edo murrizteko aurreikusitako plan edo proiektuei buruz eskura dagoen informazioa emango da, bai eta ingurumen-arriskuei eta hautemandako egoera problematikoei dagokienez ezagutzen den edozein administrazio-jarduerari buruzkoa ere, arreta berezia jarrita Plana gauzatzean gehitu, areagotu edo beste bitarteko batzuetara transferitu daitezkeen gaietan.

Planak planteatzen dituen jarduketan garapena baldintzatu ahal duten beste alderdi batzuk dira kutsatutako lurzoruen presentziarekin lotutakoak eta Euskal Autonomia Erkidegoko hots-kutsadurari buruzko Dekretua (urriaren 16ko 213/2012) aplikatzearen ondoriozko mugaketekin zerikusia dutenak. Bi alderdi horiek azterketan jorratuko dira. Horretarako, IngAEk argi eta garbi identifikatu behar du Plan honetan jasotako zein eremutan onartuko den antolamendu xehatu berria, eta zeintzuetan onartu beharko diren gerora aldaketak.

Apartatu honetan, gainera, egon daitezkeen beste ingurumen-baldintzatzaile batzuk landuko dira, baldin eta planaren ingurumen-ebaluaziorako garrantzitsuak badira, hala nola mugikortasunari eta garraioari buruzko alderdiak, eremuko irisgarritasun-baldintzak, baliabide berriztagarrien eta ez-berriztagarrien kontsumoari lotutako beharrak (ura, energia etab.), jendea bizi den eremuen presentzia eta kaltetua izan daitezkeen biztanleria eta abar.

3. Proposatutako planaren ingurumen-efektuak.

Apartatu honetan, identifikatu eta baloratu beharko da planak zer efektu edo ondore aurreikusteko modukorik duen IAEren 2. apartatuan deskribatutako ingurumen-kalitateko elementuetan, eta efektu horien ezaugarriak deskribatu beharko dira.

Planaren ondoreak identifikatu eta ezaugarritzeko, aztertuko da zer interakzio dauden planean aurreikusitako ekintzen eta eragina jasan dezaketen ingurumen-elementuen ezaugarri espezifikoaren artean, eta zer ingurumen-arazo edo arrisku sortu edo areagotu daitezkeen.

Karakterizazioak dagokion efektu mota zehaztuko du, eta honako hauek bereiziko ditu: albo-ondorioak, metatze-ondorioak, sinergia-ondorioak dagoeneko onartuta dauden zehaztapenekin edo plan honetan proposatutakoekin, epe labur, ertain eta luzera, iraunkorrak eta aldi baterakoak.

IAEren 1.2.c) apartatuan identifikatutako ekintza guzti-guztien ondoriozko ingurumen-efektuak deskribatuko dira, apartatu horretan ekintzei esleitutako kodea berariaz aipatuta. Hala dagokionean, zehaztu egingo da zer ondorio dakarren zenbait ekintzaren konbinazioak.

Zehaztuko da, hala dagokionean, hautemandako efektuak eraginik sortzen ote duen Natura 2000 Sareko leketan edo babestekoak diren beste gune batzuetan. Zaldibia ibaiaren ibarra jarduera ekonomikoen eremu gisa (Txindoki eta Alkarte eremuak) finkatzeak izan dezakeen eragina baloratu beharko da eta, eta baldin eta gunea kontserbatzeko helburuak diren habitat eta espezieen gaineko eragin nabarmenak aurreikusten badira, “ebaluazio egoki” bat egin beharko da, 92/43/EEE Zuzentarauan (6.3 artikulua) eta Natura Ondareari eta Biodibertsitateari buruzko abenduaren 13ko 42/2007 Legean (46.4. artikulua) ezarritakoaren arabera.

Gainera, ingurumen-izaerako edozein efektu bereiziko da, baldin eta biztanleriaren, giza osasunaren edo ondasun materialen gainean ondorio kaltegarri eta nabarmenak izan baditzake.

Planari lotutako karbono-aztarna ebaluatuko da.

Beste alderdi batzuen artean, honako eragin hauek aztertuko dira:

- Ordiziako HAPOn eremuko naturagune babestuen artean dago Oria Garaiko Kontserbazio Bereziko Eremua (ES2120005). Eremua kaltetu dezakeen proposamen oro abenduaren 13ko 42/2007 Legearen 46.4 artikuluan ezarrita dagoenaren arabera ebaluatu beharko da; kasu horretan, azterlanak barnean hartu beharko du abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 35.1.c artikuluan jasotzen den berariazko apartatua, Natura 2000 Sareko guneek jasan ditzaketen ondorioen ebaluaziorari buruzkoa. Oria Garaia KBEan eta interes bereziko beste eremu batzuetan kontserbatu beharreko elementuen gaineko eraginak ezaugarritu eta balioetsiko dira. Balorazio hori egiteko, kontuan hartu beharko dira 2.1.b apartatuan zehaztutako kontserbazio-egoera, presioak eta mehatxuak eta kontserbazio-helburuak. Kasu horretan, apartatu hori xehetasun-maila jakin batekin garatuko da, aurreikus daitezkeen ondorioak behar bezala identifikatzeko eta eraginaren neurriaren gainean egon daitezkeen zalantzak argitzeko.
- Proposatutako proposamenek Altamirako putzuari edo Murumendi-Aralar korridore ekologikoari eragin diezaizketen baloratuko da.

- Ingurumen eta Lurralde Politikako sailburuaren maiatzaren 6ko Aginduaren arabera definitutako goitentsioko aireko linea elektrikoekin talka egitearen eta horiek elektrokutatzearen aurka hegazti-fauna babesteko eremuetan izan dezakeen eragina aztertuko da.
- Aztertu beharko da zer eragin izan dezakeen uholde-arriskuak hirigintza-garapenetan, eta behar bezala justifikatu beharko da indarrean dagoen plan hidrologikoaren araudia betetzen dela, uholde-arriskuko zaintza-eremuen erabilera-mugei dagokienez (40. eta 41. artikulua). Justifikazio hori arloan eskumena duen organo baten azterketa hidraulikoan edo txostenetan oinarritzen bada, haiek ere aurkeztu beharko dira gainerako dokumentazioarekin batera, ingurumen-adierazpen estrategikoa eskatzeko.
- Bereziki ibai-ibilguen gaineko eragina ebaluatuko da, eta, hala badagokio, bisoi europarrarenganako eragina ere bai.
- Eta balio agrologiko altuko lurzoruen ukipenak ere aztertuko dira.
- Era berean, aztertu beharko da zer eragin eta ondorio dituen HAPOk proposatutako antolamenduak Batasunaren intereseko habitatetan, espezie autoktonoen basoetan eta interes bereziko beste eremu batzuetan.
- Kutsatuta egon daitezkeen lekuetan indusketen eta lur-mugimenduen ondorioz sortutako lurzatiak aztertuko dira.
- Etorkizuneko hirigintza-garapenen kasuan, aurreikusitako erabilerarako ezarritako kalitate akustikoaren helburuak betetzen diren aztertuko da, eta, horretarako, indarreko araudian araututako metodologia erabiliko da, betiere ebaluatzen den antolamendu motara egokituta (egiturazkoa edo xehatua). Euskal Autonomia Erkidegoko hots-kutsadurari buruzko urriaren 16ko 213/2012 Dekretuak ezarritakoaren arabera, etorkizunean hirigintza-garapenak aurreikusten badira (hirigintza-kalifikazioaren aldaketak barne) eta planak eremuen antolamendu xehatua jasotzen badu, hirigintza- eta ingurumen-izapideetarako dagokion eragin akustikoaren azterlana sartu beharko da, dekretu horren 37. artikuluan aipatzen den edukiarekin.

Identifikatu eta kodetutako efektu edo ondoreak baloratzeko, honako alderdi hauek hartuko dira kontuan, besteak beste:

- a. Gertatzeko probabilitatea, iraupena, maiztasuna eta itzulgarritasuna.
- b. Efektuen norainokoa eta irismen espaziala (adibidez, zenbateko azalera har dezaketen eraginpean).
- c. Eraginpean gera daitezkeen eremuaren balioa eta kalteberatasuna, honako hauek kontuan hartuta:
 - Naturari, kulturari eta paisaiari dagokienez ezaugarri berezirik ote dagoen.
 - IAEko 6.2.1 apartatuan jasotako babes-espazioen urrakortasuna, kontuan hartuta zer efektu izan ditzaketen zaindu beharreko elementuetan (habitatak, espezieak eta prozesu ekologikoak) eta Planak zein neurritan oztopa edo eragotz dezakeen kontserbazio-helburuak lortzea.
 - Aurkako ingurumen-baldintzarik dagoen, airearen, uraren edo lurzoruen kalitate-estandarrak edo muga-balioak gaindi dezakeenik.
 - Planak ingurumen-arriskuak zein heinetaraino sortu edo areagotu ditzakeen.

Ahal den guztietan, efektuak zenbatetsiko dira, datu neurgarriak erabilita, planean aurreikusitako jarduketak eta proiektuak gauzatzearen ondorioz deskribatu diren ingurumen-faktoreen egoera-aldaketei buruzkoak. Hala badagokio, efektu horien iragarpenean dagoen ziurgabetasun-maila adieraziko da. Hierarkizatu egingo dira hala deskribatutako ingurumen-efektuak, eta haien garrantzi erlatiboa nabarmenduko da.

Ahal bada, efektuak kartografia bidez lokalizatuko dira eta, halaber, ahalegina egingo da zehazten plan edo programaren zer fasetan gerta litezkeen, aurreikuspenen arabera.

Adieraziko da ea detektaturiko efektu horren sorburu-ekintzak eskatzen duen ala ez planaren zehaztapenak beste plan eta programa batzuetan txertatzea, eta kasu bakoitzean zehaztuko da zein den eraginpeko plangintza-tresna.

Urriaren 16ko 213/2012 Dekretuak (Euskal Autonomia Erkidegoko hots-kutsadurari buruzkoa) 23. artikuluan ezartzen duena kontuan hartuta, HAPOko eremuaren zonakatze akustikoa egin beharko da, dekretu horren 20. artikuluan eta III. eranskinean zehaztutako eremu akustikoak aintzat hartuz, eta zonakatze hori erakusten duen plano txertatu beharko da hirigintzako dokumentuetan. Aurreikusitako erabilerarako ezarritako kalitate akustikoaren helburuak betetzen diren aztertuko da, eta, horretarako, Euskal Autonomia Erkidegoko hots-kutsadurari buruzko urriaren 16ko 213/2012 Dekretuan araututako metodologia erabiliko da.

4. Prebentzio, zuzenketa eta konpentsaziorako neurriak.

a. Apartatu honetan deskribatuko da zer neurri aurreikusten diren 3 apartatuan deskribatutako ingurumen-efektu kaltegarriak prebenitzeko, murrizteko eta, hala badagokio, konpentsatzeko. Hartuko diren neurriek bermatu egin beharko dute ez dela ingurumen-efektu esanguratsurik sortuko, Planaren ekintzak garatzearen eta etorkizunean gauzatzearen ondorioz. Haien helburua izango da natura-baliabideak, natura- eta kultura-ondarea babestea, natura-arriskuak prebenitzea eta hautemandako ingurumen-arazoen aurrean hobetu eta egokitzea.

b. Proposatutako neurriek koherenteak izan beharko dute aurreikusitako ingurumen-efektuekin. Neurriak deskribatu egingo dira, eta 3. apartatuan identifikatutako ondorio edo efektuekin –prebenitu, zuzendu edo konpentsatu nahi direnekin– lotuko dira. Bereziki, eta beste zenbaiten artean, neurri hauek zehaztuko dira:

- Oria Garaia KBEan eta udalerriko beste eremu batzuetan kontserbatu beharreko elementuak babesteko neurri espezifikoak, natura-ondarea kontserbatzeko eta konektibitate ekologikorako interes berezia dutenak. Alde horretatik, ebazpen honetan aipatutako eremu eta espezie mehatxatuak babesteko arau eta planetan aurreikusitako babes-neurriak eta kontserbazio-jarduketak zehaztuko dira, hala badagokio, detektatutako balizko ondorio kaltegarriak prebenitzeko edo zuzentzeko aplikagarriak direnak (urriaren 18ko 215/2012 Dekretua eta martxoaren 17ko 34/2015 Dekretua).
- Tokian tokiko lotura ekologikorako garrantzitsuak diren zuhaitzi eta heskai autoktonoak zaintzeko neurriak deskribatuko dira.
- Intereseko landaredi-orbanen eta Batasunaren intereseko lehentasunezko habitaten babesa bermatuko duen gainjarritako baldintzari lotutako araudi bat sartzearen egokitasuna baloratuko da. Zehazki, prebentzio-neurriak, neurri zuzentzaileak eta, azken batean, konpentsazio-neurriak zehaztuko dira, Agarre eremuan eragindako intereseko formazioak kontserbatzeko.
- Natura Ondare eta Klima aldagetak zuzendariaren 2018ko ekainaren 18ko Ebazpenaren bidez 1432/2008 Errege Dekretuaren 6. eta 7. artikuluetan ezarritako preskripzio teknikoetara egokitzen ez diren goi-tentsioko aireko linea elektrikoak egokitzeko neurriak ezartzeko aukera baloratuko da.
- Uholde-arriskua prebenitzeko neurriak. Horiek zehazteko, Ebazpen honen aurreko apartatueta aipatutako planetan ezarri diren irizpideak hartuko dira kontuan: EAEko Ibaiak eta Errekak Antolatze Lurraldearen Arloko Plana (E.2 apartatua) eta Kantauri Ekialdeko Plan Hidrologikoa (2015-2021).
- Eragindako paisaia babesteko, gomendatzen da Zaldibiako ikus-arroa, EAEko Paisaia Berezien eta Aparteko Katalogoaren Aurreproiektuan sartutakoa, lurzoru urbanizaezinen antolamendu-kategoriei gainjarritako baldintzan (C.06) sartzea.
- Ibai-ibilguen inguruan dauden garapen-eremuetan, EAEko Ibaiak eta Errekak Antolatze Lurraldearen Arloko Planean eta Kantauri Ekialdeko Plan Hidrologikoan (2015-2021) ezarritakoa errespetatzen dela bermatu beharko da. Hartara, saihestu beharko dira, bai ibaien ertzen alterazioa eta artifizializazioa, bai ibai-korridorearen aniztasun eta funtzionaltasun ekologiko eta paisajistikoan laguntzen duten elementuena, eta, ahal denean, horiek lehengoratzeko, biziberritzea eta hobetzea sustatuko da.
- Gainera, potentzialki kutsagarriak diren jarduerak jasaten dituzten edo jasan dituzten lursailak daudenez eta, ondorioz, lursail horiek etorkizuneko erabiltzaileentzat eta/edo ingurumenarentzat arriskutsuak izan daitezkeenez, gauza bera egin beharko da lurzoruaren kalitateari buruzko adierazpenari begira, Plana behin betiko onartu aurretik, Lurzorua kutsatzea saihestu eta kutsatutakoa garbitzeari buruzko ekainaren 25eko 4/2015 Legeari jarraikiz.
- Hala badagokio, kalitate akustikoaren helburuetara iristeko behar diren neurriak ezarriko dira, EAEko hots-kutsadurari buruzko urriaren 16ko 213/2012 Dekretuaren 40. artikuluan zehaztutakoaren arabera eta eremu akustikoak eta erabilera aurreikusiak kontuan hartuta.
- Era berean, irizpideak zehaztuko dira planaren garapena paisaian integratzeko; horretarako, erabili beharreko espezieak eta birlandatu beharreko azalerak ezarriko dira, eta kontuan hartuko dira Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailak egindako *Lorategi eta berdegune jasagarriak diseinatzeko eskuliburuan* jasotako gomendio eta neurriak. Alde horretatik, landareztatze- eta lorategi-lanetan ez dira inola ere erabiliko inbaditzaileak izan daitezkeen espezie aloktonoak, hala nola *Fallopia japonica*, *Robinia pseudoacacia*, *Cortaderia selloana*, eta abar. Era berean, neurriak hartuko dira espezie horien hedapena deuseztatze eta saihesteko.
- Azkenik, Ingurumen-ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legeak eskatzen duenez, ingurumen-azterketa estrategikoak barnean hartuko ditu klima-aldaketaren gaineko eragina apaltzeko eta hartara

egokitu ahal izateko neurriak. Xede horrekin, IHOBEk egindako gida metodologiko hauek erabili ahal izango dira erreferentzia gisa: *«Klima-aldaketara egokitzeako udal-programak egiteko Gida. Udalsarea 21 lan-koaderno eta Euskadiko Hirigintzaren Plangintzari buruzko eskuliburua klima-aldaketa arintzeko eta klima-aldaketara egokitzeako.*

c. Adieraziko da planaren zein zatitan txertatu diren proposatutako neurriak, eta espresuki zehaztuko da planean bildutako zein dokumentu teknikotan jaso diren neurri horiek.

d. Hala badagokio, prebentziorako, zuzenketarako eta konpentsaziorako neurriak proposatuko dira, haiek aplikatzea komenigarria edo egingarria denean, bai plangintzaren geroagoko fase edo etapetan, bai Plana gauzatzeko diseinatzen diren etorkizuneko proiektuetan.

e. Kostu ekonomikoren bat dakarten prebentzio eta zuzenketarako neurrien aurrekontua ere jasoko da, eta horrez gain, horiek gainbegiratzeaz arduratuko den agentea edo pertsona zein den adieraziko da.

5. Ingurumena zaintzeko programa

Azterlanak ingurumena zaintzeko programa bat garatuko du eta plana aplikatzeak dakartzan ondorioak berrikusteko aurreikusitako neurriak deskribatuko dira bertan. Neurri horien helburua alderdi hauek kontrolatzea izan beharko da:

- Planak ingurumenean izan ditzakeen ondorio kaltegarriak prebenitu, murriztu edo zuzentzeko neurriak behar bezala ezartzen direla gainbegiratzea.
- Ingurumen-elementu garrantzitsuen bilakaera zaintzea, baita Plana martxan jarri aurretik zeuden ingurumen-arazoen bilakaera ere.
- Plana gauzatzeko eragindako ingurumen-ondorioak aztertzea, aurreikusi gabeko eragin kaltegarriak azkar identifikatzeko eta horiek eragozteko edo zuzentzeko neurri egokiak hartu ahal izateko.
- Plana egikaritzeko aurreikusitako garapen-tresnetan eta proiektuetan prebentzio- eta zuzenketa-neurri osagarriak hartu behar den aztertzea.

Jarraipen-neurriak identifikatu egingo dira, eta neurri horiek bat etorri beharko dute 4 apartatuan jasotako babes-, zuzenketa- eta konpentsazio-neurriekin.

Ingurumena zaintzeko programak azterketan proposatzen diren adierazleak jaso beharko ditu, baita –kasu bakoitzean– datuak biltzeko erabiliko diren aldizkakotasunari eta metodoei buruzko proposamen zehatz bat ere.

6. Ingurumen-laburpena

a. Ingurumen-alderdiak planean nola txertatuko diren deskribatuko da. Xehetasunez aztertuko da nola hartu diren kontuan eta nola betearazi diren «Ingurumen-helburu estrategikoak, printzipioak eta jasangarritasun-irizpide aplikagarriak» izeneko apartatuan ingurumena babesteko deskribatutako irizpideak, helburuak eta zehaztapenak.

b. Aztertuko da zer-nolako probabilitatea dagoen Planak etorkizunean ingurumenean eragin adierazgarriak izateko, eta behar diren argudioak emango dira honako hau egiaztatze aldera: proposatutako babes-, zuzenketa- eta/edo konpentsazio-neurriak Planean txertatuz gero, oso arrisku txikia dagoela ondorio esanguratsu horiek gertatzeko eta, ondorioz, ez dagoela eragozpenik plana garatzeko. Ondorio hori gauzatu ahal izateko, azterketaren gainerako apartatueta jasotako informazioei buruzko erreferentzia egokiak erabiliko dira.

7. Laburpen ez-teknikoa

a. Azterketak barnean hartuko du emandako informazioaren laburpen ez-tekniko bat, eta ebaluazio-prozesuan jorratutako gaietako prestakuntza espezifikorik ez duten pertsonak erraz ulertzeko moduan idatzita egon beharko du laburpen horrek.

b. Laburpen horrekin batera, gainera, egindako ebaluazioa hobeto ulertzen lagunduko duen informazio grafikoa ere erantsi beharko da; edo, bestela, informazio hori erraz eskuratzeko behar diren erreferentziak jaso beharko dira.

8. Jendaurreko informazioko izapideak eta kontsultak.

Urriaren 16ko 211/2012 Dekretuaren 12. artikuluan eta abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 21. artikuluan ezarritakoaren ondoretarako, organo sustatzaileak jendaurrean jarriko du Planaren hasierako bertsioa, baita ingurumen-azterketa estrategikoa ere, gutxienez 45 eguneko epean.

Era berean, organo sustatzaileak, urriaren 16ko 211/2012 Dekretuaren 12. artikuluan eta abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 22. artikuluan xedatutakoaren ondoretarako, irismeneko dokumentu hau egiteko kontsultatu diren eraginpeko administrazio publikoekin eta pertsona interesdunekin kontsultatuko du gutxienez Planaren hasierako bertsioa, ingurumen-azterketa estrategikoarekin batera. Honako hauek izan dira:

- Eusko Jaurlaritzako Natura Ondare eta Klima Aldaketa Zuzendaritza
- Eusko Jaurlaritzako Osasun Publikoaren eta Adikzioen Zuzendaritza
- Eusko Jaurlaritzako Kultura Ondarearen Zuzendaritza
- Kantauriko Konfederazio Hidrografikoa, Uraren Euskal Agentziaren bitartez (URA).
- Gipuzkoako Foru Aldundiko Ingurumen Zuzendaritza Nagusia.
- Gipuzkoako Foru Aldundiko Mendietako eta Natura Inguruneke Zuzendaritza Nagusiari
- Gipuzkoako Foru Aldundiko Kultura Zuzendaritza Nagusia.
- Errepide Zuzendaritza Nagusia Gipuzkoako Foru Aldundia
- IHOBE.
- ADIF
- Gipuzkoako Ekologistak Martxan.
- Eguzki. Eguzkizaleak aisialdirako elkarteari.
- LANDARLAN Ingurumen Elkarteari
- Goierriko Landa Garapenerako GOIMEN Elkartea

9. Dokumentazioa aurkezteko jarraibideak.

Ingurumen-ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 24.1 artikuluan aurreikusitakoaren arabera, organo substantiboak ingurumen-ebaluazio estrategikoaren espediente osoa igorriko dio ingurumen-organismoari, honako hauek barnean hartuta: planaren edo programaren azken proposamena, ingurumen-azterketa estrategikoa, informazio publikoaren eta kontsulten emaitzak, eta laburpen-dokumentu bat, planaren edo programaren azken proposamenean honako alderdi hauek nola txertatu diren azaltzen duena: ingurumen-alderdiak, ingurumen-azterketa estrategikoa eta hori irismen-agirira nola egokitzen den, egindako kontsulten emaitza, eta kontsulta horiek nola hartu diren aintzat.

Ingurumen-adierazpen estrategikoa eskatzeko eta dokumentazioa entregatzeko, bete beharko dira Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailaren webgunean horri buruz dauden jarraibideak, esteka honetan jasotzen direnak: <https://www.euskadi.eus/informazioa/ingurumen-ebaluazio-estrategikoaren-prozeduraren-tramitazioa/web01-a2inginp/eu/>

Eskabidearekin batera aurkeztu beharreko dokumentazioa gidaliburuaren arabera egin eta aurkeztu beharko da. Gidaliburua ingurumen-organismoaren webgunean dago eskuragarri, esteka honetan: https://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/eia/eu_def/adjuntos/Dokumentuak-aurkezteko-GIDA.pdf

Bigarrenen. - Ebazpen hau Ordiziako Udalarari jakinaraztea.

Hirugarrena. - Ebazpen hau Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailaren webgunean argitaratzeko agintzea.

Vitoria-Gasteiz, 2021eko urriaren 7a.

Javier Aguirre Orcajo.
Ingurumen Kalitatearen eta Ekonomia Zirkularraren zuzendaria.